

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 01 522**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2017-09-21

Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Gunilla Davidsson
tf. stadsdelsdirektörJohan Hernman
kanslichef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har utarbetat ett program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Syftet med programmet är att utveckla kvaliteten i verksamheterna så att alla blir likvärdigt bemötta, får sina rättigheter tillgodosedda och inte diskrimineras. Programmet beskriver stadens utmaningar för hbtq-personers rättigheter och innehåller fem fokusområden.

Förvaltningen anser att allas lika rättigheter och möjligheter behöver säkras och att en utsatt grupp som hbtq-personers rättigheter kan vara särskilt angelägna att uppmärksamma. Hbtq-frågor skulle också kunna ingå i det stadsövergripande nätverket för jämställdhet. De fem fokusområdena i programmet är relevanta, men antalet underrubriker skulle kunna minska eftersom de i vissa fall är snarlika. Det hade varit en fördel om hbtq-personers rättigheter hade integrerats i programmet för jämställdhet i stället för att hanteras i ett separat program. Med ett perspektiv som hanterar samspelet mellan olika maktstrukturer skulle samtliga stereotypa normer/föreställningar och diskrimineringsgrunder kunna tas hänsyn till på ett mer sammanhållet sätt.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022 till alla stadsdelsnämnder och facknämnder, Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor samt ett antal berörda organisationer. Synpunkter på förslaget ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 25 september 2017. Förslaget bifogas.

Ärendet

Kommunstyrelsen har utarbetat ett program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Syftet med programmet är att utveckla kvaliteten i verksamheterna så att alla blir likvärdigt bemötta, får sina rättigheter tillgodosedda och inte diskrimineras. Programmet ska användas inom stadens alla nämnder och styrelser.

Stadsledningskontorets kansli för mänskliga rättigheter har arbetat fram programmet tillsammans med representanter från andra förvaltningar. Parallellt har två andra program inom området mänskliga rättigheter arbetats fram: ett om jämställdhet och ett om barnets rättigheter och inflytande. Programmen ska komplettera varandra.

Innehållet i föreliggande program grundar sig bl.a. i FN:s konvention om mänskliga rättigheter, diskrimineringslagen och den nationella strategin för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck från 2014. Programmet beskriver stadens utmaningar för hbtq-personers rättigheter och innehåller fem fokusområden:

1. Våld, diskriminering och andra kränkningar mot hbtq-personer ska upphöra.
2. Unga hbtq-personer ska ha lika rättigheter och möjligheter.
3. Hbtq-personer ska ha likvärdigt stöd, omsorg och vård.
4. Hbtq-personer ska ha likvärdig tillgång till kultur, idrott och fritid.
5. Staden ska samverka med civila samhället för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter.

I programmet beskrivs de fem fokusområdena mer detaljerat med underrubriker.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att tillämpa programmet. I verksamhetsplanerna ska arbetet med fokusområdena beskrivas.

Vikten av att medarbetare har kunskap om hbtq-personers livsvillkor betonas, särskilt hos dem som möter barn och unga. Den diplomutbildning som kommunstyrelsen tagit fram ska användas för att stärka kompetensen för att säkra lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

En bilaga till programmet innehåller begreppsdefinitioner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansliavdelningen i samarbete med förvaltningens övriga avdelningar. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att yttra sig över remissen. Parallellt med detta ärende har Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 och Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022 beretts.

Nämndens råd för funktionshinderfrågor är positiv till de tre programmen men anser att programmen i större utsträckning bör ta upp hur personer med funktionsnedsättning berörs.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att allas lika rättigheter och möjligheter behöver säkras och att en utsatt grupp som hbtq-personers rättigheter kan vara särskilt angelägna att uppmärksamma.

Fördelarna med programmet är att det är kortfattat och tydligt, beskriver vilka metoder som ska användas och klargör ansvarsfördelningen inom staden. Det är positivt att kommunstyrelsen planerar utbildningsinsatser för olika målgrupper i samband med att programmet ska genomföras. Även den diplomutbildning som kommunstyrelsen tagit fram kan fylla en viktig funktion för olika verksamheter när det gäller bemötande och service. Enligt förvaltningens mening skulle hbtq-frågor också kunna ingå i det stadsövergripande nätverket för jämställdhet.

De fem fokusområdena i programmet är relevanta, men förvaltningen anser att antalet underrubriker skulle kunna minska eftersom de i vissa fall är snarlika. Risken är att det blir svårt att ange mål, aktiviteter och indikatorer till varje punkt. Under punkt 3.3 noterar förvaltningen en felskrivning i första meningen: ”Äldre hbtq-personer eller personer med funktionsnedsättning i behov av stöd och omsorg ska ha tillgång till en trygg och likvärdig service. ...”. Det ska troligen stå ”Äldre hbtq-personer eller **hbtq**-personer med funktionsnedsättning ...”.

Det är bra att även vikten av hur kommunikationen utformas tas upp i programmet. Såväl texter som bilder och skyltar i verksamheterna kan behöva ses över för att visa att staden inte utgår från att alla identifierar sig som kvinnor eller män.

Förvaltningen anser att det hade varit en fördel om hbtq-personers rättigheter hade integrerats i programmet för jämställdhet i stället för att hanteras i ett separat program. Med ett perspektiv som hanterar samspelet mellan olika maktstrukturer (ett intersektionellt perspektiv) skulle samtliga stereotypa normer/föreställningar och diskrimineringsgrunder kunna tas hänsyn till på ett mer sammanhållet sätt.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2017-06-16
2. Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022